

**ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ' ΤΑΞΗΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 20 ΜΑΪΟΥ 2022
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΘΕΜΑΤΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4)**

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α1

Να δώσετε το περιεχόμενο των παρακάτω όρων:

- α. Στρατιωτικός Σύνδεσμος**
- β. Εθνικές γαίες**
- γ. Β' Ψήφισμα (1844)**

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Α2

Να συνδυάσετε τα ονόματα των προσωπικοτήτων με τα αξιώματα, τα οποία αυτές κατείχαν, αντιστοιχίζοντας κάθε φορά έναν αριθμό της στήλης Α' με ένα γράμμα της στήλης Β' (Περισσεύουν δύο ονόματα).

ΣΤΗΛΗ Α'	ΣΤΗΛΗ Β'
1. Κωνσταντίνος Μάνος	Α. Αρχηγός του Εθνικού Κομιτάτου
2. Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος	Β. Αρχηγός των Πεδινών
3. Αλέξανδρος Ζαΐμης	Γ. Υπουργός της «Προσωρινής Κυβερνήσεως της Κρήτης»
4. Νικόλαος Πλαστήρας	Δ. Αρχηγός του Εθνικού Κόμματος
5. Δημήτριος Βούλγαρης	Ε. Ύπατος Αρμοστής της Κρητικής Πολιτείας
6. Δημήτριος Υψηλάντης	Στ. Αρχηγός του αγγλικού κόμματος
7. Ιωάννης Μεταξάς	Ζ. Πληρεξούσιος του «Γενικού Επιτρόπου» της Φιλικής Εταιρείας
8. Κυριακούλης Μαυρομιχάλης	Η. Δικτάτορας
9. Επαμεινώνδας Δεληγιώργης	
10. Κωνσταντίνος Κανάρης	

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Β1

Να αναφερθείτε στο έργο της κυβέρνησης της Κρητικής Πολιτείας, κατά τα δύο πρώτα χρόνια της λειτουργίας της.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Β2

Να αναφερθείτε **α)** στην κατάσταση που επικράτησε στην Τραπεζούντα από τον Απρίλιο του 1916 έως τον Φεβρουάριο του 1918. **(Μονάδες 4)**

β) στη δραστηριότητα του Μητροπολίτη Χρύσανθου αναφορικά με το Ποντιακό Ζήτημα (1919-1920). **(Μονάδες 8)**

γ) στις προσπάθειες του Μητροπολίτη Αμάσειας Γερμανού Καραβαγγέλη αναφορικά με το Ποντιακό Ζήτημα (1921). **(Μονάδες 3)**

Μονάδες 15

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Γ1

Αφού λάβετε υπόψη σας τα στοιχεία του παρακάτω κειμένου και τις ιστορικές σας γνώσεις, να προσδιορίσετε τους λόγους για τους οποίους η Ελλάδα εισήλθε στην κρίση του 1932 και να αναφερθείτε στην εκδήλωση της **(Μονάδες 10)**. Ποιες υπήρξαν οι επιπτώσεις της κρίσης του 1932 στο οικονομικό πεδίο; **(Μονάδες 15)**

Μονάδες 25

Κείμενο

Ύστερα από τέσσερα χρόνια προσπαθειών και παλινωδιών ¹, η δραχμή τα κατάφερε το 1928 να συμμετάσχει στον κανόνα χρυσού, δηλαδή στη λέσχη των ισχυρών νομισμάτων της εποχής. Η παραμονή της όμως εκεί ήταν βραχύβια. Όταν ξέσπασε η κρίση του 1929, στην Ελλάδα υπήρχε η αισιοδοξία ότι δεν θα την επηρεάσει. Όταν όμως η κρίση είχε ως συνέπεια την εγκατάλειψη από τη Βρετανία του κανόνα χρυσού, τα πράγματα έγιναν πιεστικά. [...] Η κυβέρνηση έδωσε τη «μάχη της δραχμής» έως την ύστατη στιγμή. Γιατί; Διότι η δραχμή είχε συνδεθεί με το κύρος της χώρας, με το όραμα του εκσυγχρονισμού της, είχε κάνει την Ελλάδα αξιόπιστη στις διεθνείς αγορές, και η υποστήριξη τους ήταν αναγκαία για να ολοκληρωθούν τα μεγάλα δημόσια έργα που είχαν αρχίσει. Εξάλλου, αν υποτιμούνταν η δραχμή, τα διεθνή δάνεια που θα έπρεπε να αποπληρώσει, θα αυξάνονταν στο ίδιο ποσοστό με αυτό της υποτίμησης. Ωστόσο, οι κεφαλαιούχοι μετέτρεπαν τα κεφάλαια τους σε ξένο συνάλλαγμα και τα φυγάδευαν στο εξωτερικό. Στη δραχμή ασκούσαν μεγάλες πιέσεις, τα συναλλαγματικά αποθέματα της χώρας μειώνονταν δραματικά και την οικονομική ασφυξία άρχισε να την αισθάνεται και η πραγματική οικονομία. Ο κύκλος των εργασιών περιοριζόταν, οι ελληνικές εξαγωγές -κυρίως σταφίδα και καπνά- έμεναν αδιάθετες εξαιτίας της διεθνούς κρίσης, η ανεργία αυξανόταν [...] Εξαιτίας μιας σειράς από κακές σοδειές στην ύπαιθρο υπήρξε ακόμη και πείνα [...] Οι απόπειρες να συναφθούν νέα δάνεια σκόνταφταν πάνω στις νέες απαιτήσεις του Διεθνούς Οικονομικού Ελέγχου (ΔΟΕ) και της Δημοσιονομικής Επιτροπής της Κοινωνίας των Εθνών, που επόπτευαν την Ελλάδα. Ζητούσαν μεγάλες περικοπές των δημοσίων δαπανών, κλείσιμο σχολείων, μείωση μισθών κ.λπ.) Τελικά, μπρος το αδιέξοδο η κυβέρνηση Βενιζέλου [...]

¹ Η για δεύτερη (ή πολλοστή) φορά αλλαγή γνώμης, ιδιαίτερα η υιοθέτηση μιας άποψης που προηγουμένως είχε απορριφθεί.

συναίνεσε, τον Απρίλιο του 1932, στην αποσύνδεση της δραχμής από το χρυσό, στην υποτίμηση του νομίσματος -η οποία κινήθηκε και ως το 50% [...].

Αντώνης Λιάκος, *Ο Ελληνικός 20^{ος} αιώνας*, Εκδόσεις Πόλις HISTORIA, δεύτερη έκδοση, Αθήνα 2020, σελ. 175-176

ΘΕΜΑ Δ1

Αντλώντας στοιχεία από τα παρακάτω κείμενα και σύμφωνα με τις ιστορικές σας γνώσεις, να αναφερθείτε α) στη θέση του Ελ. Βενιζέλου για το πολιτειακό ζήτημα το 1910

(Μονάδες 4) β) στις εσωτερικές πολιτικές εξελίξεις που οδήγησαν τον Ελ. Βενιζέλο στο σχηματισμό κυβέρνησης το φθινόπωρο του 1910 **(Μονάδες 8)** γ) στο μεταρρυθμιστικό έργο της πρώτης κυβέρνησης Βενιζέλου, κατά το 1911 **(Μονάδες 13)**.

Μονάδες 25

Κείμενο Α : Απόσπασμα από την ομιλία του Ελ. Βενιζέλου στο λαό (5 Σεπτεμβρίου 1910)

Βενιζέλος - Οι εκλογείς εκλήθησαν προς συγκρότησιν Διπλής Αναθεωρητικής Βουλής.

Λαός – Συντακτική, θέλουμε Συντακτική ...

Βενιζέλος - Επαναλαμβάνω Διπλής Αναθεωρητικής Βουλής

Λαός – Συντακτική

Βενιζέλος -Είπα! Αναθεωρητικής

Λαός - ... (σιγή)

<https://www.sansimera.gr/anekdota/95>

Κείμενο Β

Ο βασιλιάς μετά την παραίτηση της κυβερνήσεως του Σ. Δραγούμη αναθέτει την εντολή στον Ελ. Βενιζέλο. Η νέα κυβέρνηση εξοπλισμένη με τη «δεδηλωμένη» εμπιστοσύνη ... του Γεωργίου, ο οποίος δε δίστασε στην ανακοίνωση του ... να διακηρύξει ότι «εγκρίνει καθ' ολοκληρίαν τας γνώμας του κ. Βενιζέλου, εμφανίζεται στις 8 Οκτωβρίου στη Βουλή [...] Η κυβέρνηση διαπιστώνει στη σχετική ψηφοφορία έλλειψη απαρτίας, την αξιολογεί ως εκδήλωση δυσπιστίας και σπεύδει να υποβάλει την παραίτησή της. Ο Γεώργιος δεν αποδέχεται την παραίτηση και η Βουλή, αν και χορηγεί τελικά ψήφο εμπιστοσύνης με ψήφους 208 επί 266 παρόντων, διαλύεται στις 12 Οκτωβρίου 1910. Ο βασιλιάς, γράφει ο Σ. Μαρκεζίνης, μέχρι την τελευταία στιγμή δεν ήθελε τη διάλυση. «Ο Βενιζέλος με πολλήν τέχνην επέτυχε να φτάσει εις την διάλυσιν εις την οποίαν αρχήθεν ² απέβλεπεν».

² Εξαρχής, από την αρχή

Κείμενο Γ

Η αναθεώρηση του συντάγματος του 1864 εισήχθη ενώπιον της Β' Αναθεωρητικής Βουλής στη συνεδρίαση της 26^{ης} Ιανουαρίου 1911 [...] Το νέο σύνταγμα περιείχε διατάξεις κοινωνικού περιεχομένου άγνωστες στο ως τότε ισχύον. Οι διατάξεις αυτές αφορούσαν στην προστασία των εργαζομένων, στην ελευθεροτυπία [...] την καθιέρωση υποχρεωτικής κατώτερης εκπαίδευσης των τέκνων του ελληνικού λαού και τέλος την εξασφάλιση του δικαιώματος του συνεταιρίζεσθαι των λαϊκών μαζών και ιδιαίτερα των εργαζομένων. [...] Στην απαίτηση μιας ριζικής αλλαγής στο χώρο του αγροτικού προβλήματος με την πλήρη και οριστική διανομή των τσιφλικιών στους ακτήμονες, η εξουσία που προήλθε από το Γουδί τόλμησε μόνο ημίμετρα και δεν έλυσε ριζικά κανένα καίριο πρόβλημα.

Τ. Βουρνάς, *Ιστορία της Νεότερης και Σύγχρονης Ελλάδας*, τόμος Β': «Από την έλευση του Βενιζέλου στην Ελλάδα (1909) ως την έκρηξη του ελληνοϊταλικού πολέμου (1940)», εκδ. Πατάκη, Αθήνα 1997, σελ. 50-52

Κείμενο Δ

Το 1911 ... σε μια προσπάθεια να μειωθεί η πολιτική εκμετάλλευση σε βάρος του δημοσίου, ο διορισμός σε δημόσιες θέσεις αποφασίστηκε να γίνεται βάσει δημοσίων εξετάσεων [...] αποφασίστηκαν μετριοπαθείς κοινωνικές μεταρρυθμίσεις, οι οποίες συμπεριελάμβαναν την παροχή ελάχιστου μισθού σε εργαζόμενες γυναίκες και παιδιά, τη νομιμοποίηση των επαγγελματικών συνεταιρισμών [...] ο νεωτερισμός μιας προοδευτικής φορολογίας του εισοδήματος προκάλεσε εκτεταμένη φοροδιαφυγή, αλλά συμβόλιζε την απομάκρυνση από την προηγούμενη εξάρτηση από τους έμμεσους φόρους, οι οποίοι βάραιναν δυσανάλογα τους φτωχούς.

R. Clogg, *Συνοπτική Ιστορία της Ελλάδας, 1770-2000*, εκδ. Κάτοπτρο, Αθήνα 2002, σελ. 100-101

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΘΕΜΑΤΩΝ: ΜΠΟΥΓΙΑ ΝΙΚΟΛΕΤΤΑ

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, κατεύθυνση, εξεταζόμενο μάθημα). **Μην αντιγράψετε τα θέματα στο τετράδιο και να μη γράψετε πουθενά στις απαντήσεις το όνομα σας.**
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμο σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων, αμέσως μόλις σας δοθούν. **Τυχόν σημειώσεις πάνω στα θέματα δεν θα βαθμολογηθούν σε καμία περίπτωση.** Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιο σας** σε όλα τα θέματα.
4. Να γράψετε τις απαντήσεις σας **μόνο με μπλε ή μόνο με μαύρο στυλό με μελάνι που δεν σβήνει.**
5. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
6. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.

